

SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2020/263

2020 m. sausio 15 d.

dėl akcizais apmokestinamų prekių judėjimo ir priežiūros kompiuterizavimo (nauja redakcija)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonominių ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1152/2003/EB ⁽³⁾ reikia padaryti pakeitimų. Dėl aiškumo tas sprendimas turėtų būti išdėstytas nauja redakcija;
- (2) Tarybos direktyva (ES) 2020/262 ⁽⁴⁾ numatoma, kad prie prekių, judančių tarp valstybių narių teritorijų pagal akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą, turi būti pridėti siuntėjo užpildyti dokumentai;
- (3) Komisijos reglamentu (EB) Nr. 684/2009 ⁽⁵⁾ nustatoma Direktyvoje (ES) 2020/262 nurodytų lydimųjų dokumentų struktūra, turinys ir naudojimo procedūra;
- (4) siekiant pagerinti patikrinimus ir sudaryti sąlygas supaprastinti akcizais apmokestinamų prekių judėjimą Sąjungos viduje, Sprendimu Nr. 1152/2003/EB nustatyta kompiuterizuota sistema;
- (5) kompiuterizuotą akcizais apmokestinamų prekių judėjimo stebėjimo sistemą būtina išlaikyti ir plėtoti, kad ji leistų valstybėms narėms turėti tikrą laiką tokio judėjimo informaciją ir atlikti reikalingus rankinius ir automatizuotus patikrinimus, įskaitant ir patikrinimus akcizais apmokestinamų prekių judėjimo metu, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2020/262IV ir V skyriuose ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 389/2012 ⁽⁶⁾ IV skyriuje;

⁽¹⁾ OL C 62, 2019 2 15, p. 108.

⁽²⁾ 2019 m. balandžio 4 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2003 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1152/2003/EB dėl akcizais apmokestinamų produktų judėjimo ir priežiūros kompiuterizavimo (OL L 162, 2003 7 1, p. 5).

⁽⁴⁾ 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 4).

⁽⁵⁾ 2009 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 684/2009, kuriuo įgyvendinamos Tarybos direktyvos 2008/118/EB nuostatos, susijusios su akcizais apmokestinamų prekių, kurioms pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo kompiuterinėmis procedūromis (OL L 197, 2009 7 29, p. 24).

⁽⁶⁾ 2012 m. gegužės 2 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 389/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje ir panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 2073/2004 (OL L 121, 2012 5 8, p. 1).

- (6) kompiuterizuotos sistemos modifikavimas, išplėtimas ir eksploatavimas sudarytų sąlygas akcizais apmokestinamų prekių judėjimui pagal akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą Sąjungos viduje ir akcizais apmokestinamų prekių, kurios jau išleistos vartoti vienos valstybės narės teritorijoje ir yra gabenamos į kitos valstybės narės teritoriją pristatyti komerciniais tikslais, judėjimui;
- (7) kompiuterizuotos sistemos modifikavimas ir išplėtimas padės stiprinti akcizais apmokestinamų prekių judėjimo vidaus rinkos aspektus. Visi su akcizais apmokestinamų prekių judėjimu susiję mokesčiai klausimai turėtų būti išspręsti iš dalies pakeičiant Direktyvą (ES) 2020/262 arba Reglamentą (ES) Nr. 389/2012. Šis sprendimas nedaro poveikio bet kokių būsimų Direktyvos (ES) 2020/262 arba Reglamento (ES) Nr. 389/2012 pakeitimų teisiniam pagrindui;
- (8) kompiuterizuotoje sistemoje būtina atskirti Sąjungos ir ne Sąjungos sudėtines dalis, taip pat Komisijos ir valstybių narių atitinkamas pareigas dėl sistemos kūrimo ir įdiegimo. Tame kontekste Komisijai, kuriai padeda atitinkamas komitetas, turėtų tekti pagrindinis vaidmuo koordinuojant, organizuojant ir valdant sistemą;
- (9) siekiant užtikrinti vienodas priemonių, būtinų kompiuterizuotai sistemai modifikuoti, išplėsti ir eksploatuoti, įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 (*);
- (10) turėtų būti nustatytos priemonės, leidžiančios įvertinti akcizais apmokestinamų prekių stebėjimo kompiuterizuotos sistemos įgyvendinimą;
- (11) kol naujai išplėsta kompiuterizuota sistema pradės veikti, atsižvelgdama į patirtus sunkumus, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir atsižvelgdama į suinteresuotų prekybos sektorių nuomonę, Komisija turėtų ištirti, ar tebėra tinkamos kurios nors dabartinės popierinių dokumentų sistemos;
- (12) kompiuterizuotos sistemos išlaidas turėtų dalytis ir Sąjunga, ir valstybės narės;
- (13) dėl kompiuterizuotos sistemos dydžio ir sudėtingumo būtina, kad tiek Sąjunga, tiek ir valstybės narės skirtų žmogiškųjų ir finansinių išteklių tokiai sistemai sukurti ir įdiegti. Kurdamos nacionalines sudėtines dalis, valstybės narės turėtų taikyti elektroninio valdymo sistemų principus ir taikyti ūkio subjektams tokias pačias taisykles, kokios taikomos ir kitose srityse, kuriose yra įdiegtos kompiuterizuotos sistemos. Pirmiausia jos turėtų leisti ūkio subjektams, ypač šiame sektoriuje veikiančioms mažosioms ir vidutinėms įmonėms, naudotis nacionalinėmis sudėtinėmis dalimis kuo mažesnėmis išlaidomis; jos taip pat turėtų remti visas priemones, skirtas jų konkurencingumui išlaikyti;
- (14) kadangi šio sprendimo tikslo, t. y. numatyti Sąjungos akcizų teisės aktuose nustatytų procesų tolesnio automatizavimo valdymo pagrindą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Šiuo sprendimu numatomas Direktyvos (ES) 2020/262 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų akcizais apmokestinamų prekių judėjimo ir priežiūros kompiuterizuotos sistemos (toliau – kompiuterizuota sistema) modifikavimo, išplėtimo ir eksploatavimo valdymas.

(*) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

2. Kompiuterizuota sistema siekiama:

- a) sudaryti sąlygas elektroniniu būdu perduoti Direktyvoje (ES) 2020/262 ir Reglamente (ES) Nr. 389/2012 numatytus administracinius dokumentus ir pagerinti patikrinimus;
- b) pagerinti vidaus rinkos veikimą, supaprastinant akcizais apmokestinamų prekių judėjimą Sąjungos viduje, suteikiant valstybėms narėms galimybę realiu laiku stebėti srautus ir prirėkus atlikti reikiamus patikrinimus.

2 straipsnis

Veikla, susijusi su kompiuterizuotos sistemos išplėtimo pradžia, prasideda ne vėliau kaip 2021 m. vasario 10 d.

3 straipsnis

1. Kompiuterizuotą sistemą sudaro Sąjungos ir ne Sąjungos sudėtinės dalys.

2. Komisija užtikrina, kad kuriant Sąjungos sudėtinės dalis kompiuterizuotoje sistemoje kuo didesnis dėmesys būtų teikiamas tam, kad kuo daugiau būtų panaudojamos esamos sistemos ir kad būtų užtikrinta, jog kompiuterizuota sistema būtų suderinama su kitomis atitinkamomis Komisijos ir valstybės narės kompiuterizuotomis sistemomis, siekiant sukurti integruotų kompiuterizuotų sistemų, skirtų akcizais apmokestinamų prekių judėjimui Sąjungos viduje bei iš trečiųjų šalių ar į jas gabenamų akcizais apmokestinamų prekių bei kitais mokesčiais apmokestinamų prekių judėjimui prižiūrėti, rinkinį.

3. Sąjungos sudėtinės dalys kompiuterizuotoje sistemoje yra bendros specifikacijos, techniniai produktai, bendro ryšio tinklo/bendro sistemų sąsajos tinklo paslaugos ir koordinavimo paslaugos, kuriomis naudojasi visos valstybės narės, išskyrus bet kokių tokių paslaugų variantus ar specialius pritaikymus, skirtus atitikti nacionaliniams reikalavimams.

4. Ne Sąjungos sudėtinės dalys kompiuterizuotoje sistemoje yra nacionalinės specifikacijos, nacionalinės duomenų bazės, kurios yra kompiuterizuotos sistemos dalis, Sąjungos ir ne Sąjungos sudėtinių dalių tinklo ryšiai ir bet kokia programinė įranga ar įranga, kurią valstybė narė laiko būtina, kad jos administracija galėtų visapusiškai naudotis kompiuterizuota sistema.

4 straipsnis

1. Komisija koordinuoja Sąjungos ir ne Sąjungos sudėtinių dalių kompiuterizuotoje sistemoje modifikavimą, išplėtimą ir eksploatavimą, pirmiausia:

- a) infrastruktūrą ir priemones, kurių reikia kompiuterizuotos sistemos vidaus ryšiams ir bendrai sąveikai užtikrinti;
- b) kuo didesnio saugumo politikos, kad būtų užkirstas kelias neteisėtai prieigai prie duomenų ir būtų užtikrintas kompiuterizuotos sistemos vientisumas, rengimą;
- c) priemones, leidžiančias naudotis duomenimis, kad būtų galima kovoti su sukčiavimu.

2. Siekdama 1 dalyje nurodytų tikslų, Komisija sudaro reikiamas Sąjungos sudėtinių dalių kompiuterizuotoje sistemoje modifikavimo ir išplėtimo sutartis ir, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, susirinkusiomis 7 straipsnio 1 dalyje nurodytame komitete, parengia pagrindinį planą bei valdymo planus, kurių reikia kompiuterizuotai sistemai modifikuoti, išplėsti ir eksploatuoti.

Pagrindiniame plane ir valdymo planuose nurodomos pagrindinės ir įprastinės funkcijos, kurias turi atlikti Komisija ir kiekviena valstybė narė. Valdymo planuose nustatomos kiekvienam pagrindiniame plane nurodytam projektui įgyvendinti reikalingų funkcijų įvykdymo datos.

5 straipsnis

1. Valstybės narės iki 4 straipsnio 2 dalyje nurodytuose valdymo planuose nustatytų datų įvykdo joms paskirtas pagrindines ir įprastines funkcijas.

Jos praneša Komisijai apie kiekvienos funkcijos rezultatus ir jos įvykdymo datą. Savo ruožtu Komisija informuoja apie tai 7 straipsnio 1 dalyje nurodytą komitetą.

2. Valstybės narės nesiima jokių su kompiuterizuotos sistemos modifikavimu, išplėtimu ar eksploatavimu susijusių veiksmų, kurie galėtų paveikti jos vidaus ryšius ir bendrą jos sąveiką ar veikimą.

Valstybė narė, norėdama imtis bet kokios priemonės, kuri galėtų paveikti sistemos vidaus ryšius ir bendrą jos sąveiką arba jos bendrą veikimą, turi gauti išankstinį Komisijos sutikimą.

3. Valstybės narės reguliariai informuoja Komisiją apie priemones, kurių jos ėmėsi, kad jų administracijos galėtų visapusiškai naudotis kompiuterizuota sistema. Savo ruožtu Komisija informuoja apie tai 7 straipsnio 1 dalyje nurodytą komitetą.

6 straipsnis

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos priemonės, būtinos kompiuterizuotai sistemai modifikuoti, išplėsti ir eksploatuoti ir susijusios su 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytais dalykais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Tie įgyvendinimo aktai neturi įtakos Sąjungos nuostatomis dėl netiesioginių mokesčių surinkimo ir patikrinimo ar dėl administracinio bendradarbiavimo ir abipusės pagalbos netiesioginių mokesčių srityje.

7 straipsnis

1. Komisijai padeda Akcizų komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

8 straipsnis

1. Komisija tikrina, ar iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto finansuojamos priemonės yra vykdomos tinkamai ir laikantis šio sprendimo nuostatų.

Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, susirinkusiomis 7 straipsnio 1 dalyje nurodytame komitete, Komisija stebi įvairius kompiuterizuotos sistemos kūrimo ir diegimo etapus, kad galėtų nustatyti, ar buvo pasiekti užsibrėžti tikslai, bei parengti gaires, kaip padidinti kompiuterizuotos sistemos įgyvendinimo veiklos veiksmingumą.

2. Ne vėliau kaip 2025 m. vasario 10 d., o po to kas penkerius metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie kompiuterizuotos sistemos įgyvendinimą ir eksploatavimą.

Ataskaitoje, *inter alia*, nustatomi metodai ir kriterijai, kuriais reikėtų vadovautis vėliau vertinant kompiuterizuotos sistemos veikimą.

9 straipsnis

Apie kompiuterizuotos sistemos kūrimą ir diegimą Komisija informuoja šalis, pateikusias paraiškas dėl narystės Europos Sąjungoje; jei nori, šios šalys gali dalyvauti atliekamuose bandymuose.

10 straipsnis

1. Pagal 2 ir 3 dalis Sąjunga ir valstybės narės dalijasi kompiuterizuotos sistemos modifikavimo ir išplėtimo išlaidas.

2. Sąjunga dengia Sąjungos sudėtinių dalių kompiuterizuotoje sistemoje sukūrimo, įsigijimo, įdiegimo ir palaikymo išlaidas, taip pat Sąjungos sudėtinių dalių, įdiegtų Komisijos patalpose ar Komisijos paskirto subrangovo patalpose, einamąsias eksploataavimo išlaidas.

3. Valstybės narės dengia ne Sąjungos sudėtinių dalių sistemoje modifikavimo, išplėtimo ir eksploataavimo išlaidas, taip pat Sąjungos kompiuterizuotos sistemos sudėtinių dalių, įdiegtų šių valstybių narių institucijų patalpose ar atitinkamos valstybės narės paskirto subrangovo patalpose, einamąsias eksploataavimo išlaidas.

11 straipsnis

1. Metinius asignavimus, įskaitant asignavimus, skirtus naudojimuisi kompiuterizuota sistema ir jos veikimui pasibaigus įgyvendinimo laikotarpiui, neviršydama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1286/2013 ⁽⁸⁾ nustatytų finansinės perspektyvos ribų, tvirtina biudžeto institucija.

2. Valstybės narės įvertina ir skirsto biudžetą bei žmogiškuosius išteklius, kurių reikia 5 straipsnyje nurodytiems jų įsipareigojimams įvykdyti. Komisija ir valstybės narės teikia žmogiškuosius, biudžetinius ir techninius išteklius, kurių reikia kompiuterizuotai sistemai modifikuoti, išplėsti, eksploatuoti ir toliau plėtoti.

12 straipsnis

Sprendimas Nr. 1152/2003/EB panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą sprendimą laikomos nuorodomis į šį sprendimą, ir skaitomos pagal priede pateiktą atitikties lentelę.

13 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

14 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2020 m. sausio 15 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
D. M. SASSOLI

Tarybos vardu
Pirmininkė
N. BRNJAC

⁽⁸⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. Europos Sąjungos mokesčių sistemų veikimo gerinimo mokymų programa („Fiscalis 2020“) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1482/2007/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 25).

PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Sprendimas Nr. 1152/2003/EB	Šis sprendimas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio pirma pastraipa	–
2 straipsnio antra pastraipa	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnis	6 straipsnis
7 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 3 dalis	–
8 straipsnio 1 dalis	8 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 2 dalis	–
8 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 2 dalis
9 straipsnis	9 straipsnis
10 straipsnis	10 straipsnis
11 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	–
11 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	11 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 2 dalis	11 straipsnio 2 dalis
–	12 straipsnis
12 straipsnis	13 straipsnis
13 straipsnis	14 straipsnis
–	Priedas